

אחרי הזמן

יהודה יציב בגלריה העירונית עפולה

“האם תכנון הוא האלטרנטיבה היחידה למקריות?”

רוב ציוריו של יציב החלו בהנחת כתמים מקריים על הבד, ללא תכנון מוקדם וללא התבוננות בדימויים. לדברי יציב “בכל מהלך שעושים יש רגע של תכנון ורגע של מקריות, הנחת הכתם הראשון על הבד, ללא תכנון מראש, מובילה לתחילת הציור”. התערוכה אחרי הזמן מציגה סדרה של ציורים שצוירו במשך ארבע-חמש שנים, מ-2006, ומתארים מבנים וחלקי מבנים בשלבי התהוות או בעת נטישה. האמן יהודה יציב מפגיש אותנו עם דימויים המקנים לנו הצופים מבט ישיר על שדה יצירתו. המבנים המורכבים המוצגים בציורי התערוכה מצויים במרחב אין סופי, מרחב שאינו מוגדר, והתחושה שבנייתם הופסקה בטרם עת מודגשת בכל אחד מהם. בתוך כך מתעוררת תהייה הנוגעת לייעודם של המבנים העצומים והמאיימים, שכן הם מעוררים תחושה של עוצמה וכוח ומנגד מחלחלים בקרב המתבוננים חרדה וכובד. קורות הבטון המסיביות הלוחצות מלמעלה, ממזערות, לכאורה, אותנו, בני האדם. האסוציאציה המטפורית העולה מציוריו של יציב, עניינה חוויית ניכור, עזובה וכן חוסר משמעות ובדידות. הריאליזם האקספרסיבי מועצם במשיכות מכחול הגדושות בצבעי אדמה עזים, זאת תוך שימוש בסגנון זוויתי ובקומפוזיציה ייחודית שיוצרים המבנים העזובים. החללים המוארים המנוגדים לאזורים החשוכים מנתבים את הצופים להתבוננות אופטימית ומוארת. ציוריו של יציב מובילים אותי לחשיבה על הפרויקט הצילומי של בני הזוג הגרמנים, הצלמים ברנרד והילה בכר, שהחלו בו בשנות החמישים של המאה הקודמת. בני הזוג בכר מצלמים מבני תעשייה ישנים הנמצאים בתהליכי סגירה והרס בלי שאיש ידאג לתעד זאת. הם יצרו ארכיון של תצלומי שחור לבן ובהם רק מבני תעשייה שונים (בלא בני אדם). שדות היצירה של בכר ושל יציב מפגישים אותנו עם דימויים בעלי קווי דמיון משותפים המתארים מבנים בעלי קונסטרוקציות ברזל, בטון, אבן ועץ - ומייצגים שלב ביניים באדריכלות. הסדרתיות של המבנים בתערוכתו של יציב, אחרי הזמן, מצביעה לכאורה על סדר מסוים בחשיבה, אולם סדר זה הוא חלקי ואינו מוחלט. יציב מונע מאסוציאציות וממחשבות המלפות את הקונפליקט בין תכנון מראש לעומת מקריות בכל מהלך שנעשה.

רותי קלימי

